

UNIVERZITET U TRAVNIKU
PRAVNI FAKULTET U KISELJAKU

ECTS INFORMACIJSKI PAKET
(KATALOG PREDMETA)

I ciklus studija – dodiplomski studij

Kiseljak, 2011.

**ECTS INFORMACIJSKI PAKET
(KATALOG PREDMETA)
I ciklus studija – dodiplomski studij**

Pripremili:

prof. dr Mehmed Kenović, prof. dr Šefko Međedović, prof. dr Šefkija Čović, prof. dr Jozo Sović, prof. dr Kasim Trnka, prof. dr Hasan Balić, prof. dr Šaban Nurić, prof. dr Enes Hašić, prof. dr Zijad Hasić, prof. dr Hana Korać, prof. dr Sead Dizdarević, doc. dr .Ismet Alija, doc. dr Mensur Kustura, doc. dr Osman Jašarević, doc. dr Halil Kalač, doc. dr Džemal Najetović, doc. dr Dževad Drino, doc. dr Gordana Mršić, doc. dr Ferid Otajagić, v. ass. mr Meliha Frndić – Imamović, v. ass. mr Senad Bajrić, ass. Alisa Begović, ass. Ljiljana Vasić, ass. Dželza Alija, ass. Adnana Šabani, ass. Ajla Škrbić, Lejla Fatić, Arber Alija i Samir Halapić

Izdavač:

Univerzitet u Travniku

Glavni i odgovorni urednik:

prof. dr Rasim Dacić, rektor

Lektor:

Tijana Žepčan

Godina:

2011.

Tiraž:

500

Štampa:

Štamparija Fojnica D. D.

PREDGOVOR

Pravni fakultet u Kiseljaku organizuje nastavu na dodiplomskom studiju po bolonjskom konceptu kao četverogodišnji dodiplomski studij (4+1) za *Opće pravo i Međunarodno pravo i diplomatiju* i trgodišnji dodiplomski studij (3+2) za *Poslovno pravo i Javnu upravu*. Nastavni plan i program je prema tome oblikovan za tri smjera: Opće pravo, kao i Poslovno pravo i Javna uprava. Dati nastavni planovi i programi na Pravnom fakultetu Kiseljak su oblikovani tako da imaju za cilj razvijanje pravničkog mišljenja i opće pravne kulture studenata, obuhvatanjem širokog spektra veoma diferenciranih pravnih i drugih naučnih disciplina.

Informacijski paket (Katalog predmeta, engleski ECTS – Information Package/Course Catalogue) urađen je u okviru projekta implementacije ECTS – baziranog curriculumuma na Pravnom fakultetu Univerziteta u Travniku.

Nastavni plan i program kao i organizacija dodiplomskog studija su kompatibilni sa nastavno-naučnim kriterijima koji su prihvatile sve evropske zemlje i u skladu su sa normama sadržanim u Bolonjskoj deklaraciji, iz čega rezultira i programska kompatibilnost i mogućnost razmjene studenata, nastavnika i saradnika sa drugim univerzitetima u Evropi.

Studenti posjećuju jednosemestralna predavanja iz osnovnih predmeta neophodnih za opće obrazovanje, kao i izbornih predmeta koje biraju prema vlastitim interesima i sklonostima, pomjerajući na taj način horizonte njihova znanja i iskustva u interdisciplinarnim i multidisciplinarnim oblastima. Predavanja se realizuju kroz interaktivne oblike rada sa studentima i kroz pedagoško didaktičke metode koje prit tome uključuju predavanja, samostalni rad studenata, seminarske radove, konsultacije, studije slučaja itd.

Novi nastavni planovi i programi, koji u sebi sadrže inovativne modele nastave i kreativni sistem rada sa studentima, apostrofiraju kao realistični cilj uvećanje ili poboljšanje eficijentnosti studiranja na Fakultetu. Stalnim inoviranjem nastavnih planova i programa, kontinuiranim prilagođavanjem njihovog sadržaja modernim trendovima i izazovima u razvoju pravne nauke i pravne prakse, sve većim stepenom primjene modernih informacijskih tehnologija u nastavno- naučnom procesu, unapređenjem naučnog i istraživačkog rada, Pravni fakultet treba u narednom periodu da akredituje nastavne planove i programe kod Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta. Dati informacijski paket sadrži osnovne informacije o nastavnim planovima i programima prvog ciklusa studija. Silabusi predmeta koji čine nastavne programe predstavljaju glavni dio ove skripte. S obzirom na dinamičnost nastavnih programa i disciplina, sadržaji nastavnih planova i programa bit će periodično modernizirani. Urađene izmjene imaju za cilj da poboljšaju kvalitet nastave na Fakultetu i budu preporuka za akreditaciju dodiplomskog studija.

Doc. dr Mensur Kustura

SADRŽAJ

1. UNIVERZITET U TRAVNIKU.....	7
1.1. NAZIV I ADRESA.....	7
1.2. OPĆENITO O UNIVERZITETU.....	7
1.3. AKADEMSKI KALENDAR.....	10
1.4. POSTUPAK UPISA NA STUDIJ.....	11
1.5. PRAVILA STUDIRANJA.....	11
1.6. SISTEM OCJENJIVANJA.....	12
1.6.1. Postupak po žalbi studenta na ocjenu.....	13
1.7. AKADEMSKI I PROFESIONALNI SKUPOVI.....	13
2. PRAVNI FAKULTET U KISELJAKU.....	14
2.1. NAZIV I ADRESA.....	14
2.2. OPĆENITO O FAKULTETU.....	14
2.2.1. Organizacija nastave.....	15
2.2.2. Osobnosti Fakulteta.....	16
2.2.3. Ljudski i fizički resursi Fakulteta.....	16
2.3. AKADEMSKI I PROFESIONALNI SKUPOVI FAKULTETA.....	16
2.4. STUDIJSKI PROGRAMI I BOLONJSKI PRINCIP STUDIRANJA.....	17
3. STUDIJSKI PROGRAMI PRVOG CIKLUSA – DODIPLOMSKOG STUDIJA.....	19
3.1. OPIS STUDIJSKIH PROGRAMA – DODIPLOMSKOG STUDIJA.....	19
3.1.1. Studij Općeg prava.....	20
3.1.2. Studij Poslovnog prava.....	21
3.1.3. Studij Javne uprave.....	22
3.1.4. Studij Međunarodnog prava i diplomatije.....	23
4. OPĆE INFORMACIJE ZA STUDENTE.....	24
4.1. OPĆE INFORMACIJE O ZEMLJI I GRADU.....	24
4.2. TROŠKOVI ŽIVOTA.....	26
4.3. ZDRAVSTVENO OSIGURANJE I ZAŠTITA.....	26
4.4. FINANSIJSKA POMOĆ ZA STUDENTE.....	26
4.5. STUDENTSKA UDRUŽENJA.....	26
4.6. PRAKTIČNE INFORMACIJE.....	28

5. NASTAVNI PLANovi STUDIJSKIH PROGRAMA SA SILABUSIMA.....	29
5.1. KATALOG PREDMETA	29
5.1.1. Nastavni plan za studij Općeg prava.....	29
5.1.2. Nastavni plan za studij Poslovnog prava	34
5.1.3. Nastavni plan za studij Javne uprave.....	38
5.1.4. Nastavni plan za studij Međunarodnog prava i diplomatije	42
5.2. SILABUSI PREDMETA	47
5.2.1. Silabusi predmeta studijske grupe Općeg prava	47
5.2.2. Silabusi predmeta studijske grupe Poslovnog prava.....	237
5.2.3. Silabusi predmeta studijske grupe Javne uprave	356
5.2.4. Silabusi predmeta studijske grupe Međunarodnog prava i diplomatije	456
6. DODATAK – DOKUMENTI.....	629
6.1. UGOVOR O STUDIRANJU	629
6.2. OBRAZAC ZA UPIS	631
6.3. DODATAK DIPLOMI	632

UNIVERZITET U TRAVNIKU

1.1. Naziv i adresa

UNIVERZITET U TRAVNIKU (skraćenica : UNT)

Aleja Konzula bb
72270 Travnik;
Bosna i Hercegovina
Tel.: +38730 541 062
Fax: +38730 541 062
E-mail: unt@fmt.ba
Webpage: <http://www.unt.ba>

Rektor: prof. dr. Rasim Dacić

1.2. Općenito o Univerzitetu

Historijski, turistički i vezirski grad Travnik, sjedište Srednjobosanskog kantona, među rijetkim kantonalnim centrima, sve do nedavno nije bio univerzitetski grad, iako je po svojim referensama to odavno trebao biti. To, a i mnogi drugi razlozi su rukovodili grupu naučnih radnika, privrednika i entuzijazista da, uz podršku resornog ministarstva Srednjobosanskog kantona, na osnovu zakonskih propisa, civilizacijskih dostignuća i prakse savremenog svijeta, osnuju prvi privatni Univerzitet u Travniku sa pet fakulteta-organizacionih jedinica:

- Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju
- Edukacijski fakultet u Travniku
- Pravni fakultet u Kiseljaku
- Grafički fakultet u Kiseljaku
- Zdravstveni fakultet u Travniku

Univerzitet u Travniku započeo je svoje djelovanje još 2006.godine kroz utemeljenje Fakulteta za menadžment i turizam (danas Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju), kojemu su priključeni Kineziološki fakultet (danas Edukacijski fakultet), Pravni fakultet i Grafički fakultet, a kasnije je pridružen i Zdravstveni fakultet. Svi ovi fakulteti, a danas sastavnice Univerziteta, već nekoliko godina ostvaruju svoju posebnu i kvalitetnu ulogu edukacije budućih ekonomista, edukatora, pravnika, itd.

Valja priznati da su u tom razdoblju postignuti sjajni rezultati koji se mogu načelno posložiti u više dimenzija:

- a) ostvareni su formalno-pravni preduvjeti za egzistenciju, prvo fakulteta, a zatim Univerziteta,
- b) osigurani su kvalitetni prostori za rad, u Travniku u zgradi u Aleji konzula za Fakultet poslovne ekonomije i Edukacijski, kao i u Kiseljaku za Pravni te Grafički fakultet,
- c) osigurane su izuzetno kvalitetne funkcije evidencije i komunikacije sa studentima organiziranjem potrebnih stručnih službi,
- d) utemeljeni su i u mjeri u kojoj je to moguće usaglašeni studijski programi,
- e) izvršena je kadrovska ekipiranost potrebnog nastavnog kadra, što je proces koji se dalje provodi prema finalizaciji koja se očekuje u akademskoj godini 2010/11.,
- f) utvrđeni su izuzetno kvalitetni oblici saradnje s nadležnim Ministarstvom i Agencijom za razvoj visokog obrazovanja.

U početku, riječ je bila o naglasku na osiguranje primarnih uvjeta za rad. Taj dio je proveden u razdoblju 2006-2009. Druga faza prirodno se u jednoj većoj mjeri naglašeno bavi *sadržajnim zadaćama* u kontekstu temeljne djelatnosti, a to su definicije studijskih programa, optimizacija tih programa, osiguranje kadrovske komponente za provedbu znanstveno-nastavnog rada i afirmacija na širem geografskom prostoru, što zajedno s ostvarenim u prvoj fazi prirodno teži formalnoj akreditaciji u skladu sa zakonom i djelovanjem *Agencije za razvoj visokog obrazovanja*. Taj dio razvoja upravo se ostvaruje po svim navedenim stavkama i njegova finalizacija se očekuje u radoblju od 2011. do 2013. u ovisnosti o aktivnosti visokog obrazovanja u BiH općenito, kao i djelovanju Agencije. Konačno, treća razvojna faza koju je za očekivati slijedit će nakon akreditacije i nju će prema svemu karakterizirati bitan razvojno-ekspanzivni aspekt u pravcu postizanja visoke razine akumulacije te ciljevima koji će se postaviti u suglasju s praćenim tržišnim aspektima visokog obrazovanja u BiH i šire. Sve ove tri faze sa pojedinim lokalnim zadaćama i vremenskom distribucijom uvijek sadrže sve aspekte i trajno se integiraju u cjelovit organizam Univerziteta u Travniku. Isto tako, obzirom na dio tržištu usmjerenog djelovanja, jasno je da će se kontinuirano usklađivati ciljevi i misija s realno mogućim i potrebnim aspektima sredine i društva u kojemu visoko obrazovanje pa i UNT egzistira.

Aktuelno, Univerzitet u Travniku objedinjava više hiljada studenata pri čemu je po svakoj sastavnici u skladu s potrebama tržišta maksimalno oko 600 na oba do sada organizirana ciklusa studiranja (I i II ciklus). U proteklom razdoblju, tek su dvije generacije studenata dobile svoje zaslužene diplome, jer su trogodišnji i četverogodišnji studiji po sastavnicama startali ak/g. 2006/07 odnosno ak/g. 2007/08.

Prema povratnim informacijama od poslodavaca koji su završene studente angažirali (privredni subjekti, konzalting, škole, privatni sektor,...), primjetno je načelno zadovoljstvo njihovim znanjem, ponašanjem i ukupnim djelovanjem, što je indikacija pozitivnih aktivnosti Univerziteta u prethodnom razdoblju i što izuzetno ohrabruje, posebno u svijetlu činjenice da se radi o prvim studentima koji su uopće na UNT studirali, a što je uvijek na samom početku svojevrsni problem zbog naglašenih organizacijskih i drugih zahtjeva koji ponekad ugrožavaju nastavni proces i transfer znanja.

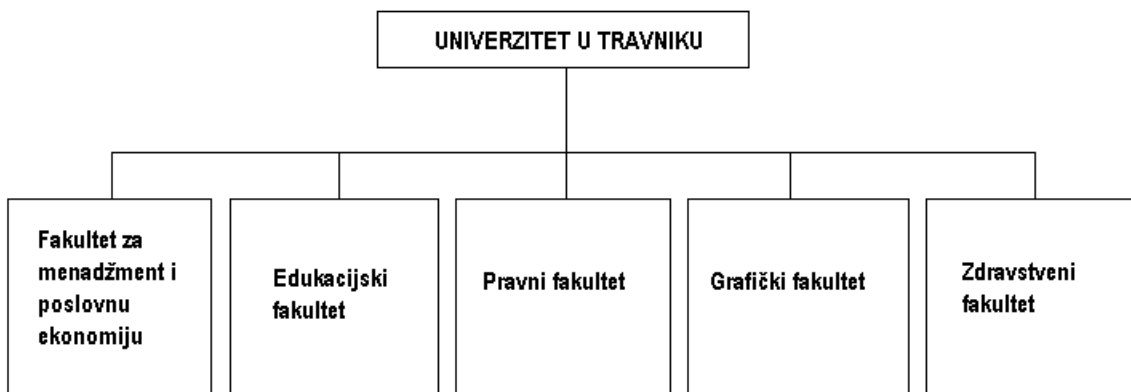
Univerzitet u Travniku za temeljnu akademsku, nastavnu i znanstvenu misiju ima organiziranje kvalitetne nastave, provođenje znanstvenih istraživanja, educiranje mladih i njihovo uključanje u nastavu i istraživanja, te prijenos znanja i tehnologija na privredu i društvo općenito. Ovo se temelji na izgradnji i očuvanju vlastite prepoznatljivosti u akademskoj i društvenoj zajednici, na afirmaciji stečenih vrijednosti Univerziteta i pokretanju novih.

Pored obrazovnog procesa, fakulteti su uspostavili i određenu saradnju sa privredom i društvenim djelatnostima u cilju podsticanja razvoja, a kada je riječ o obrazovanju deficitarnih kadrova, Univerzitet u Travniku ponosan je na veoma veliki odaziv zainteresovanih budućih i trenutnih studenata. Obrazovni sadržaji i studijski programi koji se izučavaju na fakultetima su savremeni, a izvedba od samog osnivanja ispunjava zahtjeve bolonjskog procesa.

Obzirom da Univerzitat u Travniku ima konstantnu tendenciju razvoja i usavršavanja, studentima su omogućeni najsavremeniji uslovi školovanja u novim, funkcionalno opremljenim objektima u Travniku i Kiseljaku, učionice sa modernim učilima, amfiteatri, sale sa internet konekcijom, biblioteka, čitaonica, studentske kantine i restorani, prostorije za rekreaciju i dr.

Univerzitet ima potpisane protokole o saradnji sa brojnim domaćim i svjetskim univerzitetima, a u toku je i zaključivanje novih, čime se prednost daje razvijanju i uspostavljanju međunarodne saradnje. Obrazovanje kadrova koji će po završetku studija ostvariti prestižnu radnu i životnu karijeru zahtijeva visoke standarde, kojima se ovaj univerzitet i rukovodi.

U septembru 2010. godine Univerzitet je okončao proces integracije, čime je postao jedna od rijetkih visokoškolskih ustanova koja je uspjela odgovoriti zakonskim odredbama predviđenim Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH.

Slika 1. Prikaz organizacijskih jedinica Univerziteta u Travniku

Univerzitet u Travniku, njegov menadžment i sve njegove sastavnice maksimalno afirmativno prilaze ovim pravcima razvoja, uz saznanje da su univerziteti danas, kako u BiH, jednako tako i u cijeloj Europi, primarno orijentisani na transfer znanja i tehnologija prema ciljanim skupinama društvenih grupa, poslovnih subjekata ili općenito na akumulaciju znanja i prijenos tih znanja novim generacijama. U tom kontekstu UNT predstavlja generator selekcije određenih od društva aktualiziranih i atraktivnih studijskih programa za koje je vrlo vjerojatno da kapacitete finalne produkcije može realno i relativno lako apsorbirati tržište rada.

1.3. Akademski kalendar

Senat Univerziteta u Travniku na početku svake akademske godine usvaja akademski kalendar i kalendar aktivnosti oragnizacije i realizacije studijskih programa sa predviđenim dešavanjima na Univerzitetu. Akademski kalendar predviđa akademske i profesionalne skupove, tribine, simpozije, savjetovanja, plan rada tijela Univerziteta u Travniku, neradne dane, promocije i obilježavanje dana Univerziteta i fakulteta. Kalendar aktivnosti organizacije i realizacije studijskih programa na Univerzitetu u Travniku predviđa organizaciju i trajanje studijskih programa, nastavne i ispitne aktivnosti, odmor i vannastavne i fakultativne aktivnosti studenata. Akademska godina je, kao na svim fakultetima, podijeljena na zimski i ljetni semestar. Nastava praćena različitim oblicima kontinuirane provjere znanja u toku semestra traje petnaest sedmica. Predavanja u zimskom semestru počinju u prvoj sedmici oktobra i traju do sredine januara (zimski semestar), te od kraja mjeseca februara do sredine juna (ljetni semestar). Preostalo vrijeme je potrebno za pripremanje seminarskih radova, pripremanje ispita ili za ferijalnu praksu.

Ispitni rokovi su utvrđeni prema Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju i Pravilima Univerziteta.

Praznici

- Dan državnosti (1 dan)
- Ramazanski Bajram (1 dan)
- Katolički Božić (1 dan)
- Nova godina (2 dana)
- Pravoslavni Božić (1 dan)
- Kurban Bajram (1 dan)
- Dan nezavisnosti (1 dan)
- Praznik rada (2 dana)
- Uskrs (1 dan)

1.4. Postupak upisa na studij

Upis kandidata se vrši na osnovu kvota koje određuje Ministarstvo Srednjobosanskog kantona i Univerzitet u Travniku za sve članice, na osnovu dostavljenih uslova upisa. Pri upisu se uzimaju u obzir rezultati ostvareni u prethodnom školovanju. Upis na akademski program Univerziteta i njegovih članica je vrlo restriktivan u pogledu kriterija i vrši se na osnovu postignutog uspjeha u srednjoj školi. Univerzitet će svake školske godine regulisati način prijema studenata u smislu organizovanja prijemnog ispita i načina organizovanja istog. Obzirom na različitost nastavnih planova i programa po fakultetima utvrdit će se dinamika i procedura upisa. Raspisivanje konkursa će se obaviti u toku četvrtog mjeseca u vrijeme kada maturanti završavaju srednje škole.

1.5. Pravila studiranja

Pravilima studiranja za I ciklus studija na Univerzitetu u Travniku regulisana su prava i obaveze studenata u nastavnom procesu. Pravila su usvojena na sjednici Senata Univerziteta u Travniku, 13.06.2008. godine i sadrže:

- Opće odredbe;
- Organizaciju studija;
- Postupak ispitivanja i ocjenjivanja;
- Završni rad;
- Isprave o studijima;
- Prelazne i završne odredbe.

1.6. Sistem ocjenjivanja

Univerzitet u Travniku ima jedinstven sistem ocjenjivanja na svim organizacionim jedinicama koji je definisan Odlukom o sistemu ocjenjivanja i vrednovanja rada studenata za akademsku 2010/2011. godinu.

Prema navedenoj odluci, način bodovanja aktivnosti studenata je kako slijedi:

1. **Prisustvo na nastavi** 0-10% (0-10 bodova).
2. **Seminarski rad/ esej/ usmena odbrana rada** (i ostale aktivnosti koje su predviđene Nastavnim planom i programom) 0-15 % (0-15 bodova). Ocjenjivanje ovih aktivnosti vrši se na osnovu sposobnosti studenta za samostalno korištenje predviđenom literaturom, sadržaja seminarskog rada i verbalnog izlaganja istog.
3. **Parcijalni test(ovi)/ praktični rad** 0-30 bodova - pojedinačne bodove za parcijalne testove definiše nastavnik prema obimu gradiva. Parcijalni test(ovi) organizuju se u toku nastave.

Student koji u toku nastave ostvari 55 % uspjeha (55 bodova) stiče pravo na prolaznu ocjenu (6). Za veću ocjenu, student može pristupiti završnom i popravnom ispitu.

4. **Završni ispit** – vrednuje se sa 45 % (45 bodova). Završni ispit se može organizovati pismeno, usmeno ili pismeno i usmeno. Student pristupa završnom ili popravnom ispitu ukoliko je tokom trajanja semestra ostvario najmanje 20 bodova.

Student koji je tokom semestra i na završnom ispitu ispunio više od 55 % zadatih obaveza (više od 55 bodova), stiče pravo na prolaznu ocjenu koja zavisi od broja ostvarenih bodova.

5. **Popravni ispit** – student koji tokom semestra i na završnom ispitu ne ispuni 55% zadatih obaveza (55 bodova), upućuje se na popravni ispit. Popravni ispit može se polagati pismeno, usmeno, ili pismeno i usmeno. Popravni ispit organizuje se iz cjelokupno pređenog gradiva u toku nastave.

Na popravnom ispitu student može biti ocijenjen sa 0-65 bodova. Student koji je tokom semestra i na popravnom ispitu ispunio više od 55 % zadatih obaveza (više od 55 bodova) stiče pravo na prolaznu ocjenu koja zavisi od broja ostvarenih bodova.

Prilikom formiranja konačne ocjene u obzir se uzimaju sve aktivnosti studenta, tj. sumiraju se prikupljeni bodovi i ocjena formirana na osnovu sljedeće skale ocjenjivanja:

- **10 (A)** - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi **95-100** bodova;
- **9 (B)** - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi **85-94** bodova;
- **8 (C)** - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi **75-84** bodova;
- **7 (D)** - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi **65-74** bodova;
- **6 (E)** - zadovoljava minimalne kriterije, nosi **55-64** bodova;
- **5 (F, FX)** - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od **55** bodova

1.6.1. Postupak po žalbi studenta na ocjenu

Svrha ovog postupka je omogućiti pravo na žalbu studentu koji je nezadovoljan ocjenom dobivenom na ispitu. Postupak žalbe primjenjuje se na sve nastavnike i asistente koji provode bilo pismene ili usmene ispite, u skladu sa Statutom Univerziteta i Pravilima studiranja za prvi ciklus studija.

Student koji nije zadovoljan ocjenom dobivenom na ispitu može iskoristiti pravo na žalbu u skladu sa prethodno navedenim aktima. Rješenje po žalbi studenta donosi dekan organizacione jedinice.

Zahtjev za ponavljanje ispita mora biti obrazložen. Ispitna komisija se sastoji od tri člana koju imenuje dekan organizacione jedinice 24 nakon podnošenja zahtjeva za ponavljanje ispita.

Nastavnik čijom ocjenom student nije bio zadovoljan ne može biti predsjednik ispitne komisije, on može biti član komisije, a ako nije, može prisustvovati ispitu bez prava postavljanja pitanja i ocjenjivanja studenta. Dekan određuje vrijeme i mjesto ponavljanja ispita. Pismeni ispit se ne ponavlja pred komisijom, nego ga ona ponovo ocjenjuje. Ispit se polaže po studijskom programu. Na usmenom dijelu ispita pitanja postavljaju svi članovi komisije. Komisija donosi odluku većinom glasova.

1.7. Akademski i profesionalni skupovi

Akademskim kalendarom i kalendarom aktivnosti planiraju se akademski i profesionalni skupovi Univerziteta. S obzirom na to da je Univerzitet integrisan u septembru 2010. godine navedeni skupovi su realizovani na nivou organizacionih jedinica-fakulteta. Od akademske 2010/2011. godine planirano je održavanje akademskih i profesionalnih skupova na nivou Univerziteta.

2. PRAVNI FAKULTET U KISELJAKU

2.1. Naziv i adresa

PRAVNI FAKULTET U KISELJAKU (skraćena : PFK)

Josipa bana Jelačića bb

Kiseljak

Bosna i Hercegovina

Tel.: +38730 870 371

Fax: +38730 877 328

E-mail: studentska@pfk.ba

Webpage: <http://www.pfk.ba>

Dekan: prof. dr Mehmed Kenović

2.2. Općenito o Fakultetu

Rješenjem Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta 29.12.2006. godine uveden je u Registar Univerziteta u Travniku zajedno sa Fakultetom za menadžment i turizam i Kineziološkim fakultetom. Pravni fakultet Travnik 26.06.2007. godine od strane Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta dobija rješenje za rad i upisan je u Registar visokoškolskih ustanova Kantona Središnja Bosna. Nakon revizije Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona, marta 2007. godine dozvoljeno je pokretanje nastave za sljedeću školsku godinu.

Početak nastave na Pravnom fakultetu Travnik počinje sa školskom 2007/2008. godinom i organizuje se samo za jedan sudijski odsjek Opšteg prava i za jedan studijski ciklus. Nastava se te godine održava za samo prve tri godine dodiplomskog studija. Školske 2008/2009. počinje se sa organizovanjem nastave za IV godinu, I ciklusa.

Pravni fakultet Travnik, mijenja naziv u Pravni fakultet Kiseljak 05.07.2007. godine, sa sjedištem u ulici Kraljice mira bb, Kiseljak.

Od školske 2008/2009 godine, Pravni fakultet Kiseljak upisuje prve studente na II ciklus školovanja. Također, iste školske godine, shodno zahtjevima tržišta i na procjene i istraživanja pokreću se dva nova sudijska odsjeka:

- Poslovno pravo
- Javna uprava

Studijski odsjek Poslovno pravo počinje sa predavanjima školske 2008/2009 godine zbog velike zainteresovanosti studenata za taj studijski odsjek, dok Javna uprava nema još uvijek dovoljan broj zainteresovanih studenata. Oba studijska odsjeka su odobrena od strane Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta.

Kao pravno lice, Pravni Fakultet Kiseljak prestaje da postoji, 20.09.2010. godine i postaje organizaciona jedinica Univerziteta u Travniku. Sudsko rješenje stupilo je na snagu 16.12.2010. godine. Tada mijenja svoj naziv u Pravni fakultet u Kiseljaku.

Tokom proteklih godina Fakultet je stalno napredovao na polju inovacija, praktičnih radova i kvaliteta obrazovanja. Ova institucija će nastaviti i dalje da poboljšava rad studenata tako što će im obezbijediti alate za poboljšanje izvođenja nastavno-naučnog procesa i kvaliteta života.

Interdisciplinarni program studija je zasnovan na principima Bolonjskog procesa - I i II ciklusa studija, po European Credit Transfer System (ECTS). U okviru Fakulteta formiran je Institut koji se bavi stručnim i naučno- istraživačkim radom intenzivno saradujući sa privrednim subjektima iz regiona i drugim naučnim institucijama. U okviru aktivnosti Fakulteta, izdaje se naučno-stručni časopis «Univerzitetska hronika» koji okuplja veliki broj referentnih istraživača iz zemlje i inostranstva.

Studiranjem na Fakultetu studenti stiču nova znanja, uspješno ih implementiraju u praksi i doprinose ukupnom razvoju akademske zajednice koja svojim djelovanjem struktuirala i utiče na razvoj savremenih tendencija.

Misija Fakulteta je stvaranje respektabilne obrazovne institucije, u kojoj će se uz učenje za "što viši procenat usvojenosti znanja, vještina i kompetencija", a time i za ulazak u što višu klasu i u odgovornost svih sudionika nastavnog procesa, obrazovati kvalitetan stručni kadar u oblasti prava.

2.2.1. Organizacija nastave

Nastava je interaktivnog karaktera i izvodi se prema bolonjskim principima. Fakultet raspolaže savremeno opremljenim prostorom i učionicama koje zadovoljavaju standarde za izvođenje nastave, informatičkom salom koja je na usluzi studentima, čitaonicama i amfiteatrom. Biblioteka koja se nalazi u sastavu Fakulteta je opremljena velikim brojem savremenih naslova iz stručne oblasti i općeg nivoa obrazovanja. Jedan od zadataka Fakulteta je da omogući studentima praksu, te zapošljavanje u toku i nakon studiranja. Osim predavanja koje izvodi nastavno osoblje, Fakultet angažuje stručnjake iz privrede i prakse koji prenose praktična znanja i iskustva i na taj način omogućavaju studentima da se nakon završetka fakulteta osposobe za primjenu stečenog znanja u praksi i studentske posjete institucijama koje su od ključnog značaja budućim pravnicima (Sud BiH, Tužilaštvo BiH, Kantonalni sudovi, kaznenopopravni zavodi, itd).

2.2.2. Osobnosti fakulteta

Fakultet, kao organizaciona jedinica Univerziteta u Travniku, izdaje časopis „Univerzitetska hronika“. U časopisu, osoblje Univerziteta i Fakulteta ima priliku da izlaže naučne radove široj javnosti.

Također, Fakultet je izdavač i univerzitetskih udžbenika iz oblasti pravne teorije i prakse, što je veliki doprinos razvoju visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Fakultet potiče i osigurava unutrašnju i vanjsku mobilnost studenata i nastavnika, racionalno korištenje ljudskih i materijalnih resursa, razvoj multidisciplinarnih istraživanja, inoviranje nastavnih planova i programa, te intenziviranje saradnje sa privredom i ukupnim okruženjem.

2.2.3. Ljudski i fizički resursi fakulteta

Imajući u vidu činjenicu da je za kvalitetno i kontinuirano obrazovanje potrebno obezbijediti adekvatne uslove koji će to omogućiti, menadžment Fakulteta se potrudio da angažuje dovoljan broj renomiranih profesora i asistenata – saradnika, a omogućava im naučno i stručno usavršavanje.

S obzirom na to da Fakultet poštuje bolonjske principe, a ti principi zahtijevaju da se za izvođenje nastave obezbijedi dovoljno prostora (u zavisnosti od ukupnog broja studenata) to je i učinjeno. Važno je napomenuti da Fakultet ima zgradu sa ukupnim prostorom od 2 000 kvadratnih metara, bez parkinga. Nabavljena je i potrebna informatička oprema, također, sa pristupom internetu. Međutim, ovdje nije kraj ulaganju u ljudske i fizičke resurse, to će se nastaviti i u narednom periodu zavisno od finansijskih mogućnosti Fakulteta.

2.3. Akademski i profesionalni skupovi Fakulteta i međunarodna saradnja

Fakultet je ostvario saradnju sa mnogim drugim fakultetima i univerzitetima, a najviše sa:

- Pravnim fakultetom Internacionalnog Univerziteta u Novom Pazaru.
- Fakultet za obrazovanje diplomiranih pravnika i diplomiranih ekonomista za rukovodeće kadrove u Novom Sadu, Privredna Akademija samostalni i nedržavni Univerzitet u Novom Sadu.
- Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu

Učesnici smo raznih međunarodnih naučnih i stručnih konferencija, usavršavanja, seminara i skupova, a posebno bi naglasili angažovanost studenata na studentskim konferencijama. Studenti Pravnog fakulteta u Kiseljaku su učestvovali na prvoj međunarodnoj konferenciji “LEMIMA” 2011. godine koja je održana u Beogradu u Sava Centru od 15. do 17. aprila 2011.godine. Pet studenata Pravnog fakulteta je prezentovalo svoje radove na konferenciji a radovi su i objavljeni.

Održavanje sličnih skupova planirano je i u narednom periodu u skladu sa akademskim kalendarom. Realizacijom ovakvih skupova Fakultet ima za cilj usavršavanje znanja učesnika kao i doprinos razvoju uže i šire društvene zajednice.

2.4. Programi studija i bolonjski pricip studiranja

Pravni fakultet od samog početka u potpunosti primjenjuje Bolonjski proces obrazovanja, primjenjujući modele 3+2 i 4+1, što iskazano ECTS bodovima iznosi da studenti nakon završenog ciklusa:

- Dodiplomskog studija stiču zvanja *bachelora* sa prikupljenih 180 ECTS (3+2), odnosno 240 ECTS (4+1)
- Postdiplomskog studija stiču zvanje *magistra struke* (uz naznaku uže naučne oblasti) s prikupljenih 300 ECTS (240+60 i 180+ 120).

Uveden je dodatak diplomi u skladu sa Uputstvom o formi i sadržaju diplome i dodatka diplome. Svi nastavni planovi i studijski programi su prilagođeni od samog početka Bolonjskom procesu međutim vršilo se stalno poboljšavanje i prilagođavanje studentima i njihovim potrebama kao i savremenim trendovima nauke. Predmeti su jednosemestralni, a broj predmeta po semestru je 5 -7. Predmeti su po studijskim programima podijeljeni na obavezne i izborne. Primjenjuju se savremene nastavne metode i tehnike, najsavremenija nastavna pomagala, a rad studenata se kontinuirano prati i vrednuje rad studenata tokom trajanja nastavnog procesa. Implementiran je sistem osiguranja kvaliteta, sa zadatkom praćenja i unapređenja kvaliteta. Promovišu se evropske dimenzije u visokom obrazovanju kroz međunarodnu saradnju s drugim visokoškolskim ustanovama. Studenti su institucionalno uključeni u rad fakulteta kroz studentsku asocijaciju i preko svojih predstavnika učestvuju u radu Vijeća organizacione jedinice, gdje mogu iznijeti svoja mišljenja i stavove po svim pitanjima te mogu ravnopravno učestvovati u donošenju odluka.

Fakultet provodi aktivnosti na osiguranju uslova za sistem cjeloživotnog učenja (Life-long learning), te se nadamo da ćemo već u narednim akademskim godinama implementirati i ovaj sistem. U narednom periodu očekujemo i ekspanziju razmjene profesora i studenata sa partnerskim visokoškolskim ustanovama i inostranstva, posebno nakon ukidanja viza za građane BiH.

Kvalitet sadržaja nastavnog plana i programa u potpunosti je usklađena s Bolonjskom deklaracijom i s već poznatim studijima ove vrste u Zapadnoj Evropi i SAD-u te izrađeni prema zahtjevima savremenog tržišta rada. Na Fakultetu je uspostavljen Evropski sistem za prijenos i prikupljanje studijskih bodova (ECTS), koji omogućava lako čitanje i uspoređivanje studijskih programa i primijenjen je na svim tipovima studijskih programa koje Fakultet izvodi.

Razvijeni ECTS sistem praćenja i ocjenjivanja ishoda učenja i sposobnosti studenta na Fakultetu se ogleda kroz:

- Poboljšanje kvalitete obrazovanja i osposobljavanja.
- Učenje "za što viši procenat usvojenosti znanja, vještina i kompetencija", a time i za ulazak u što višu klasu.
- Odgovornost svih sudionika nastavnog procesa.

Fakultet nudi koncept "3+2+3" studiranja i "4+1+3" koncept studiranja, što podrazumijeva trogodišnje orijentirani program ili četverogodišnje orijentirani program sa četiri smjera. Student završene tri godine mogao bi odmah upisati **Master program** čije bi trajanje bilo 2 godine – 120 kredita (tri semestra nastave i četvrti semestar – izrada magistarskog rada). Master program mogu upisati i svi oni koji su završili četverogodišnji studij, s tim što se za ove studente master studij organizuje u trajanju od 2 semestra i nosi ukupno 60 ECTS bodova. Fond sati se ograničava na 60 sati prosječno po predmetu.

Pored klasičnih oblika nastave, umjesto postojećih kategorija (redovni/vanredni) postepeno će se uvoditi **DL program**. Ovo iz razloga što je praksa razvijenih zemalja da Fakultet ima i svoju "virtualnu" verziju.

U saradnji sa odgovarajućim tijelom na Univerzitetu, treba predvidjeti i mogućnost tzv. "double – major" programa. Ovaj program bi omogućio odličnim studentima da u toku trećeg ili četvrtog semestra upišu »drugi fakultet« i paralelno završe oba programa.

Na Pravnom fakultetu u Kiseljaku studij je organizovan na sljedeći način:

Dodiplomski studij – sa sljedećim studijskim programima:

- Opće pravo (4+1+3);
- Poslovno pravo (3+2,+3);
- Javna uprava (3+2+3)
- Međunarodno pravo i diplomatija (4+1+3).

Postdiplomski studij/ master studij organizira se po studijskim odsjecima:

Opći, Međunarodno pravo i diplomatija, Poslovno pravo i Javna uprava. Opći se sastoji iz devet užih naučnih oblasti: Građansko pravna, Javno pravna, Krivično pravna, Poslovno pravna, Međunarodno pravna, Historijsko pravna, Ekonomsko pravna, Teorijsko pravna i Komunitarna. Postdiplomski/master studij traje 1 (jednu) ili 2 (dvije) godine, nakon čega se stiče zvanje magistra prava sa naznakom uže naučne oblasti.

Doktorski studij

Nastojeći ići u korak sa vremenom i zahtjevima u pogledu reforme i stabilizacije visokog obrazovanja u BiH, a naročito pravilnog i efikasnog uključivanja u Bolonjski proces, Naučno nastavno vijeće Pravnog fakulteta Kiseljak je na osnovu člana 5. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH organizuje III ciklus studija za sticanje naučnog stepena doktora nauka iz užih naučnih oblasti za koje je fakultet matičan. Na ovaj studij mogu se upisati kandidati koji imaju završen II ciklus studija iz oblasti pravnih nauka, kao i kandidati koji su završili isti na srodnim fakultetima, a koji su stekli tokom studija najmanje 300 ECTS.

III ciklus/ doktorski studij organizira se po modulima: Opći, Poslovno pravo i Javna uprava. Opći se sastoji iz devet užih naučnih oblasti: Građanskopravna, Javnopravna, Krivičnopravna, Poslovnopravna, Međunarodnopravna, Historijskopravna, Ekonomskopravna, Teorijskopravna i Komunitarna naučna oblast. Nastava se organizira i traje 3 godine za studente koji su stekli zvanje magistra (ili ekvivalent) sa 300 ECTS i dijeli se na obavezne i izborne predmete. Na osnovu člana 6. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju završetkom stepena trećeg ciklusa stiće se akademska titula i naučno zvanje doktora nauka za određenu oblast što je definirano Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja.

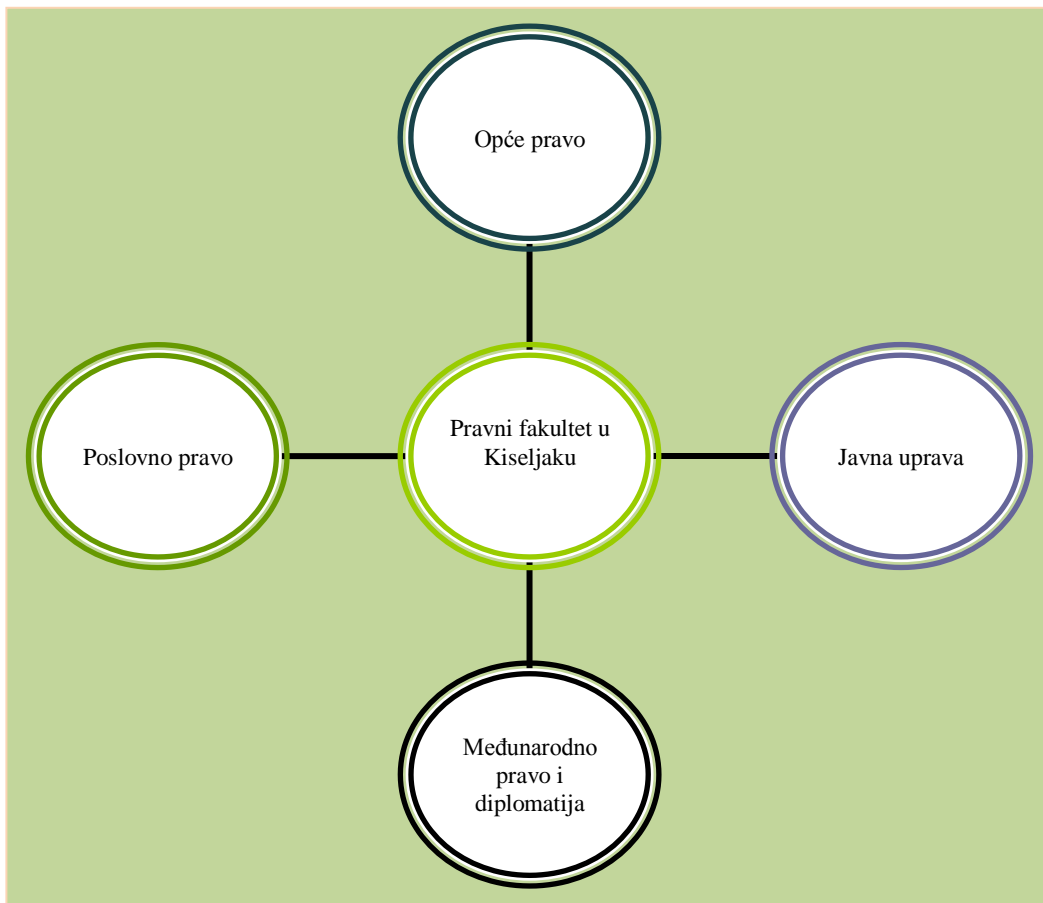
Nastavni plan i program koji će se primjenjivati na III ciklusu/doktorskih studija za sticanje naučnog stepena doktora nauka i navedenih užih naučnih oblasti kompatibilan je sa sličnim nastavnim planovima i programima u Zapadnoj Evropi i zemljama iz bližeg i daljeg okruženja koji organizuju i izvode nastavu za treći ciklus školovanja.

3. STUDIJSKI PROGRAMI NA PRAVNOM FAKULTETU KISELJAK

3.1. Opis studijskih programa

Studij na Pravnom fakultetu u Kiseljaku ima četiri smjera koji imaju zajedničke predmete na svim godinama studija. Pored zajedničkih predmeta koji se izučavaju na svim godinama, student, s obzirom na smjer koji odabere, sluša smjerske predmete. Smjerovi na Pravnom fakultetu u Kiseljaku su: Opće pravo, Poslovno pravo, Javna uprava i Međunarodno pravo i diplomatija.

Slika 2. Dijagram strukture studijskih programa

U nastavku se daju osnovne karakteristike predviđenih programa.

3.1.1. Studij Općeg prava

Studij Općeg prava namijenjen je onima koji žele kombinovati klasično pravno obrazovanje širokog spektra i praktična znanja iz oblasti rimskog prava, države i prava, ustavnog prava, krivičnog prava, građanskog prava, trgovačkog prava, porodičnog prava, radnog prava itd.

Znanje koje završeni student dobija: osnovno pravno obrazovanje širokog spektra, osnove metodologije pravnih nauka, kao i osnove prava iz raznih pravnih oblasti vezano za državno – pravne poslove, imovinsko – pravne, krivično pravne i slične poslove.

Poslovi koje završeni student može obavljati:

- pomoćni pravni poslovi na sudovima,
- poslovi kod advokata,
- poslovi u tužilaštvu, te
- razne pravne poslove u organima uprave, u javnom sektoru, zdravstvu, školstvu, bankama i drugim firmama.

Raspored ECTS – kredita za Studij Općeg prava:

Zajednički predmeti	142
Smjerski predmeti	98
<hr/>	
UKUPNO	240 ECTS

Zvanje – diploma:

- *Bakalaureat/bachelor općeg prava*

3.1.2. Studij Poslovnog prava

Na studiju Poslovnog prava uz opće pravno obrazovanje (osnove rimskog prava, država i pravo, obligacionog prava, građanskog prava i sl.) studenti se usmjeravaju na poslovno pravo kao: financije i finansijsko pravo, radno pravo, ugovorno poslovno pravo, bankarsko pravo, berze i berzansko poslovanje.

Poslove koje završeni student može da obavlja:

- pravni poslovi usmjereni na poslovno pravo u raznim proizvodnim i trgovinskim firmama,
- rad u bankama, osiguranjima, privrednim komorama, kao i
- u sudovima, kod advokata uz usmjerenje na poslovno pravo i sporove vezane za poslovne i radne sporove.

Raspored ECTS – kredita za Studij Poslovnog prava:

Zajednički predmeti	142
Smjerski predmeti	34
Završni/diplomski rad	4
<hr/>	
UKUPNO	180 ECTS

Zvanje – diploma:

- *Bakalaureat/bachelor poslovnog prava*

3.1.3. Studij Javne uprave

Ovaj studijski program treba da obezbjedi takav nivo stručnih znanja, metodološke osposobljenosti i stručnih kompetencija bachelora (bačelora) uprave koji će osigurati kvalitetno i profesionalno uključivanje u rad državnih organa uprave i institucija koje raspolažu javnim ovlaštenjima, drugim javnim službama, kao i sektorima upravljanja drugih organizacija i udruženja, uz profesionalno obavljanje svog poziva.

Raspored ECTS – kredita za Studij Javna uprava:

Zajednički predmeti	113
Smjerski predmeti	67
<hr/>	
UKUPNO	180 ECTS

Zvanje – diploma:

- *Bakalaureat/bachelor javne uprave*

3.1.4. Studij Međunarodnog prava i diplomatije

Na Studiju Međunarodno pravo i diplomatija uz opće pravno obrazovanje (osnove rimskog prava, država i pravo, obligacionog prava, građanskog prava i sl.) studenti se usmjeravaju na predmete iz područja međunarodnog prava, međunarodnih odnosa, diplomacije i prava sa međunarodnim odnosima.

Poslove koje završeni student može da obavlja:

- u državnoj upravi
- u javnim i privatnim televizijama
- u javnim i privatnim radijskim kućama
- u privrednim subjektima, zakladama
- u nacionalnim i međunarodnim nevladinim organizacijama i dr.
- u sigurnosnim službama
- nacionalne i međunarodne političke organizacije
- u nacionalnim i međunarodnim ekonomskim organizacijama

Raspored ECTS – kredita za Studij Međunarodno pravo i diplomatija:

Zajednički predmeti	142
Smjerski predmeti	94
Završni/diplomski rad	4
<hr/>	
UKUPNO	240

Zvanje – diploma:

- *Bakalaureat/bachelor međunarodnog prava i diplomatije*

4. OPĆE INFORMACIJE ZA STUDENTE

4.1. Opće informacije o zemlji i gradu

U prvim stoljećima nove ere, Bosna je bila dio Rimskog Carstva. Nakon pada carstva, Bosnu su svojatali Bizant i zapadni nasljednici Rima. Slaveni su se naselili u 7. stoljeću, a Srbija i Hrvatska vladale su nad dijelovima Bosne u 9. stoljeću. Uz izuzetak današnjeg istoka Hercegovine i Huma većinom 10. i 11. stoljeća Bosnom vlada hrvatsko kraljevstvo.

Bosna je ostala nezavisna do 1463. godine, kada ju, bar njen veći dio, osvajaju Turci. 25. oktobra 1478. posljednja bosanska kraljica Katarina Kosača-Kotromanić umrla je u Rimu.

Tokom turske vlasti, mnogi su Bošnjani (stanovnici Bosne) prešli na islam. Uzroci tom procesu su višestruki, no bitno se ne razlikuju od islamizacije susjednih zemalja, od Hrvatske do Bugarske. Turci su vladali Bosnom do 1878. godine, kad je postala protektorat Austro-Ugarske. Međutim, slavenski pokreti u susjednim državama radili su na ujedinjenju Južnih Slavena.

BiH je proglasila suverenost u oktobru 1991. godine, a zatim je uslijedio referendum za izdvajanje iz Jugoslavije (februar 1992.). Na referendumu se većina stanovništva odlučila za nezavisnu Bosnu i Hercegovinu. Bosanski Srbi nisu izašli na referendum i uz potporu susjedne Srbije pokrenuli rat u Bosni i Hercegovini 1990-ih radi podjele po etničkom načelu. Uskoro se rat rasplamsao između sva tri naroda. U martu 1994. godine Bošnjaci i Hrvati sklopili su sporazum o osnivanju bošnjačko-hrvatske Federacije Bosne i Hercegovine i konfederacije sa Republikom Hrvatskom. U američkom gradu Daytonu 21. novembra 1995. sve su zaraćene strane potpisale mirovni sporazum, čime je završio trogodišnji rat (konačni je sporazum potpisan u Parizu 14. decembra 1995.). Daytonski je sporazum podijelio BiH na dva dijela – Federaciju BiH i Republiku Srpsku.

Lokacija	Jugoistočna Europa, graniči sa Jadranskim morem, Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom. Granice na zemlji: 1.459 km; obala: 20 km. Geografske koordinate: 44 00 N, 18 00 E
Geografska površina	51.129 km
Klima	Topla ljeta i hladne zime; područja visoke elevacije imaju kratka prohladna ljeta i duge, oštre zime; blage, kišovite zime duž obale.
Struktura stanovništva po nacionalnosti	Prema popisu stanovništva iz 1991. godine u Bosni i Hercegovini je živjelo 4,4 miliona stanovnika, od kojih su 43,7 % bili Bošnjaci, 31 % Srbi, 17,3 % Hrvati i 7,6 % ostali narodi.
Jezici	Bosanski, Hrvatski, Srpski
Tip vladavine	Državno ustrojstvo definirano Međunarodnim sporazumom iz

	Daytona 1995.godine
Administrativno uređenje	dva entiteta - Federacija BiH, Republika Srpska, oblast pod internacionalnom supervizijom – Brčko Distrikt
Glavni grad	Sarajevo
Glavni aerodromi	Sarajevo, Banja Luka, Tuzla, Mostar
Valuta	Konvertibilna marka (KM)
Šifra valute	BAM
Kurs valute u odnosu na euro	1 € = 1,95583 KM

Kiseljak je grad u Srednjobosanskom kantonu, 35 km zapadno do Sarajeva. Prosječna nadmorska visina je 475 m. Teritorija na kojem je naselje razvijeno, dio je kiseljačke kotline koja se proteže od Paleške ćuprije na jugu, do Gromiljaka na sjeveru, a koju okružuju Jasikovica, Graščica, Berberuša i druga brda s nadmorskom visinom od 700 m do 1.250 m. Kroz Kiseljak protječe rijeka Lepenica, koja u naselju prima pritoke Kreševčicu i Rotiljski potok, te se na sjeveroistočnoj periferiji naselja ulijeva u rijeku Fojnicu. Po popisu iz 1991. godine, općina Kiseljak imala je 24.164 stanovnika, od toga u gradu Kiseljaku 3.412.

Prije gotovo pet i po vijekova sultan Mehmed el Fatih osvojio je Bosnu. Da će pokorena kršćanski narod moći nastaviti ispovijedati svoju vjeru, odlučio je na Milodražu, lokalitetu između Kiseljaka i Fojnice, nakon što je s obližnjeg brda Kaštela pred njega sišao fra Anđeo Zvizdović i isposlovao čuvenu Ahnamu, carski ferman o slobodi ispovijedanja katoličke vjere, koji se danas čuva u muzeju Franjevačkog samostana u Fojnici.

Današnji Kiseljak je relativno mlado naselje, koje se razvilo zahvaljujući mnogim izvorištima mineralne vode (kiseljaka) duž cijele kotline, a koji uvjetuju razvoj mjesta kao turističkog i banjskog centra. Nakon austrougarske okupacije, Kiseljak se jače razvija kao banjsko mjesto, te središte trgovine i obrta. Neposredno iza Drugog svjetskog rata nastupila je stagnacija u razvoju, da bi, tridesetih godina, Kiseljak kao banjsko mjesto ponovo oživio. Poslije Drugog svjetskog rata Kiseljak izrasta u uređeniju varošicu i postaje središte jedne relativno velike regije. Kiseljak je jedan od rijetkih gradova Srednjobosanskog kantona koji se može pohvaliti tradicijom koju je sačuvao do danas. Jedan od primjera su poznate kiseljačke pogačice po kojima je Kiseljak pored mineralne vode jednako prepoznatljiv. Kiseljak se poslije ratova brzo privredno razvijao. Tako su prije sukoba u BiH-a na području općine postojala slijedeća državna proizvodna preduzeća: tvornica konfekcije *Globus*, tvornica mineralne vode *Sarajevski kiseljak*, tvornica *Zrak*-auto-elektro oprema, preduzeće za proizvodnju svih elektromehaničkih prekidača u automobilskoj industriji, tvornica *Tehnoplín* i druge.

Kiseljak je od uvijek bio poznat po svom raznolikom, sadržajnom noćnom životu, a isto tako se zna da je poznat po tradicionalnim gurmanskim specijalitetima. Zasluga je to prije svega velikog broja kvalitetnih kafića i restorana koji svojom ponudom daju gradu toliko potrebnu živost.

4.2. Troškovi života

Prosječni mjesečni iznos koji pokriva troškove života studenta na Pravnom fakultetu u Kiseljaku kreće se između 500 – 600 KM.

Smještaj: 100 – 150 KM

Hrana: 200 – 250 KM

Dnevne novine: 30 KM

Tokom studiranja smještaj je moguć u isključivo u privatnom smještaju jer u Kiseljaku ne postoje studentski domovi.

4.3. Zdravstveno osiguranje i zaštita

Činom upisa u školsku godinu, studenti se automatski osiguravaju od nezgoda i povreda za vrijeme trajanja školske godine (24h).

4.4. Finansijska pomoć za studente

Studentima Pravnog fakulteta u Kiseljaku omogućeno je kreditiranje za školarinu preko Unicredit banke, kao i olakšice prilikom upisa:

- djeca bez roditelja i učenici generacije imaju pravo besplatnog školovanja,
- djeca sa jednim roditeljem i odlični učenici palćaju 50% školarine

4.5. Studentska udruženja

Od trenutka osnivanja, Pravni fakultet u Kiseljaku je imao neformalno organizovano udruženje studenata, da bi se početkom akademske 2010/2011. godine udruženje i formalno registrovalo. Udruženje radi i posluje isključivo na principu neprofitabilne organizacije, a eventualnu dobit ostvarenu u vršenju svojih djelatnosti udruženje će iskoristiti isključivo za proširenje djelatnosti radi ostvarivanja svojih ciljeva.

Udruženje je do sada provodilo aktivnosti na poboljšanju kvaliteta nastave, što je i danas primarni cilj, međutim osim toga važno je istaknuti i ciljeve koje će udruženje vršiti u narednom periodu:

- povezivanje studenata Pravnog fakulteta u Kiseljaku sa ostalim studentskim organizacijama i univerzitetima u regiji i šire;
- pomoć mladim ljudima i njihovo afirmisanje u društvu;
- organizovanje radionica, seminara, debata, predavanja, kongresa, projekata u cilju promocije domaćih talentovanih ekonomista;
- uspostava i razvoj interkulture saradnje i međusobnog upoznavanja mladih na lokalnom, regionalnom, međuentitetskom i državnom planu;
- stavljanje Pravnog fakulteta u Kiseljaku na državnu kartu dešavanja, kada je riječ o pravnoj djelatnosti;
- podrška i davanje instrukcija mladima koji se žele baviti pravom te aktuelnom pravnom problematikom;
- unapređenje kvaliteta vannastavnog života mladih;
- promocija kulturnog i naučnog stvaralaštva mladih te podrška razvoju kreativnih i umjetničkih vještina mladih ljudi;
- organizovanje izleta, putovanja, fakultativnih obilazaka u cilju promocije pravne struke i afirmacije mladih ljudi u pravnoj djelatnosti.

Zbog povećanja kvaliteta (kako fizičkih, tako i nastavnih) na Fakultetu, i akcije koje će u budućnosti provoditi udruženje studenata će biti složenije i u mnogo većem obimu. Jedino upravno tijelo predviđeno statutom udruženja je skupština, a članstvo u udruženju se stiče upisom na Pravni fakultet u Kiseljaku. Važno je napomenuti da je menadžment fakulteta do sada imao sluha za sve aktivnosti koje je udruženje vršilo te da je dao veliki doprinos uspješnosti akcija. Prostorije studentskog udruženja zauzimaju cca. 30m² te su otvorene svakim radim danom za pitanja i prijedloge studenata.

U nastojanju da se pruže što bolji uslovi studiranja, studentima je omogućeno besplatno korištenje interneta u prostorijama čitaonice koja je površine 30m². Također, Fakultet posjeduje i računarski centar sa 20 računara. Također veoma važna stavka je i biblioteka koja trenutno raspolaže fondom od preko 5000 knjiga, a taj broj je svakim danom sve veći. Studentima je omogućen pristup i najvećim elektronskim servisima, kao i pristup dvjema bazama podataka sa preko 100.000 izvora.

4.6. Praktične informacije

Praktične informacije o gradu Kiseljaku, te dešavanjima u gradu, mogu se naći na sljedećim web stranicama: www.opcina-kiseljak.org/ www.sbk-ksb.gov.ba <http://www.fojnica.ba>
<http://bs.wikipedia.org/wiki/Kiseljak> www.kultura-kiseljak.ba, www.kiseljak-online.com

5. NASTAVNI PLANovi STUDIJSKIH PROGRAMA SA SILABUSIMA

5.1. Katalog predmeta

5.1.1. Studij Općeg prava

Model dodiplomskog studija – Opće pravo prema nastavnom planu i programu Pravnog fakulteta u Kiseljaku
---

Godina studija	Nastavni predmeti obavezni / izborni (svi predmeti su jednosemestralni)	
I godina I + II semestar	obavezni 5 + 6	
II godina III + IV semestar	obavezni 6 + 6	izborni – IV semestar lista izbornih predmeta I 1 predmet
III godina V + VI semestar	obavezni 6 + 5	izborni – VI semestar lista izbornih predmeta II 2 predmeta
IV godina VII + VIII semestar	obavezni 7 + 4	izborni – VIII semestar lista izbornih predmeta III 2 predmeta
IV godina VIII semestar	završni rad	
Ukupno	obavezni: 45	izborni: 5

Nastavno – naučno vijeće Fakulteta prije početka svake akademske / studijske godine donosi odluku o najmanje tri izborna predmeta sa izborne liste na kojima će se izvoditi nastava za tekuću akademsku / studijsku godinu, a na osnovu broja studenata, prostornih i kadrovskih mogućnosti.

I GODINA

I semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Sociologija sa sociologijom prava</i>	45 + 15	6
2.	<i>Uvod u nauku o državi i pravu</i>	45 + 15	6
3.	<i>Ekonomske osnove države i prava</i>	45 + 15	6
4.	<i>Institucije rimskog prava I</i>	45 + 15	6
5.	<i>Državno pravni razvitak BiH</i>	30 + 15	6
	Ukupno		30

II semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Metodologija društvenih i pravnih nauka</i>	45 + 15	6
2.	<i>Struktura prava</i>	45 + 15	5
3.	<i>Institucije rimskog prava II</i>	30 + 15	5
4.	<i>Komparativna pravna historija</i>	30 + 15	5
5.	<i>Kriminologija</i>	30 + 15	5
6.	<i>Bosansko komparativno pravo</i>	30 + 0	4
	Ukupno		30

II GODINA

III semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Krivično pravo I</i>	45 + 15	6
2.	<i>Ustavno pravo I</i>	45 + 15	6
3.	<i>Uvod u građansko pravo</i>	45 + 15	6
4.	<i>Bračno pravo</i>	45 + 15	5
5.	<i>Savremeni pravno - politički sistemi</i>	30 + 15	4
6.	<i>Moderne pravne kodifikacije</i>	30 + 0	3
	Ukupno		30

IV semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Krivično pravo II</i>	45 + 15	5
2.	<i>Ustavno pravo II</i>	45 + 15	5
3.	<i>Stvarno pravo</i>	45 + 15	5
4.	<i>Roditeljsko i starateljsko pravo</i>	45 + 15	5
5.	<i>Privredno pravni sistem i politika</i>	30 + 15	4
6.	<i>Nasljedno pravo</i>	30 + 15	3
7.	<i>Izborni predmet (sa liste I)</i>	30 + 0	3
	Ukupno		30

Lista izbornih predmeta I

Studenti biraju jedan predmet sa ponuđene liste:

Pravna informatika	Ekologija i ekološko pravo	Gender i pravo	Latinski jezik
Retorika i kultura pravnog izražavanja	Ekonomska analiza prava	Lokalna samouprava	Pravna klinika iz građanskog prava
Pravni strani jezik	Ljudska prava	Sudska medicina	Pravna klinika iz krivičnog prava
Pravna klinika iz porodičnog prava	Ustavno sudstvo	Berze i berzansko poslovanje	Lična prava

III GODINA

V semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Obligaciono pravo – opći dio</i>	45 + 15	6
2.	<i>Krivično procesno pravo I</i>	45 + 15	5
3.	<i>Međunarodno javno pravo I</i>	45 + 15	5
4.	<i>Radno pravo</i>	45 + 15	5
5.	<i>Finansije i finansijsko pravo</i>	30 + 15	5
6.	<i>Uvod u pravo evropske unije</i>	30 + 0	4
	Ukupno		30

VI semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Obligaciono pravo – posebni dio</i>	45 + 30	6
2.	<i>Krivično procesno pravo II</i>	45 + 15	5
3.	<i>Međunarodno javno pravo II</i>	45 + 15	5
4.	<i>Socijalno pravo</i>	30 + 15	5
5.	<i>Međunarodno krivično pravo</i>	30 + 15	3
6.	<i>Izborni predmet I (sa liste II)</i>	30 + 0	3
7.	<i>Izborni predmet II (sa liste II)</i>	30 + 0	3
	Ukupno		30

Lista izbornih predmeta II

Studenti biraju jedan predmet sa ponudene liste:

Komparativno porezno pravo	Statistika	Pravna klinika iz obligacionog prava	Politika suzbijanja kriminaliteta
Pravna klinika iz krivičnog procesnog prava	Civilno društvo	Pravna klinika iz međunarodnog javnog prava	Pravna klinika iz radnog prava
Privredno pravni sistem i politika EU	Osnovi kriminalistike	Osnove evropskog privatnog prava	Organizirani kriminal
Međunarodno humanitarno pravo	Međunarodnopravni aspekti Evropske unije	Pravni i institucionalni okviri antiterorističkog djelovanja	Tranzicijska pravda

IV GODINA

VII semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P+V)	ECTS
1.	<i>Građansko parnično procesno pravo</i>	45 + 15	6
2.	<i>Upravno pravo I</i>	45 + 15	5
3.	<i>Pravo privrednih društava</i>	45 + 15	5
4.	<i>Međunarodno privatno pravo</i>	30 + 15	4
5.	<i>Osnovi prava intelektualnog vlasništva</i>	30 + 15	4
6.	<i>Međunarodno finansijsko pravo</i>	30 + 0	3
7.	<i>Filozofija prava</i>	30 + 0	3
	Ukupno		30

VIII semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Građansko vanparnično i izvršno procesno pravo</i>	45 + 15	6
2.	<i>Upravno pravo II</i>	45 + 15	5
3.	<i>Ugovorno poslovno pravo</i>	45 + 15	5
4.	<i>Procesno međunarodno privatno pravo</i>	30 + 15	4
5.	<i>Izborni predmet I (sa liste III)</i>	30 + 0	3
6.	<i>Izborni predmet II (sa liste III)</i>	30 + 0	3
	<i>Završni rad</i>		4
	Ukupno		30

Lista izbornih predmeta III

Studenti biraju jedan predmet sa ponuđene liste:

Autorsko pravo i srodna prava	Viktimologija	Etiologija narkomanije i narko kriminala	Kooperativno upravljanje
Evropsko pravo intelektualnog vlasništva	Nauka o upravljanju	Pravna klinika iz građanskog procesnog prava	Nomotehnika
Pravna klinika iz poslovnog prava	Penologija	Pravna klinika iz upravnog prava	Pravna klinika iz ljudskih prava
Pravo industrijskog vlasništva	Pravo finansijskih institucija		

5.1.2. Studij Poslovnog prava

**Model dodiplomskog studija – Poslovno pravo prema nastavnom planu i programu
Pravnog fakulteta u Kiseljaku**

Godina studija	Nastavni predmeti obavezni / izborni (svi predmeti su jednosemestralni)	
I godina I + II semestar	obavezni 5 + 6	
II godina III + IV semestar	obavezni 6 + 5	izborni – IV semestar lista izbornih predmeta I 2 predmeta
III godina V + VI semestar	obavezni 6 + 4	izborni – VI semestar lista izbornih predmeta II 2 predmeta
III godina VI semestar	završni rad	
Ukupno	obavezni: 32	izborni: 4

Nastavno – naučno vijeće Fakulteta prije početka svake akademske / studijske godine donosi odluku o najmanje tri izborna predmeta sa izborne liste na kojima će se izvoditi nastava za tekuću akademsku / studijsku godinu, a na osnovu broja studenata, prostornih i kadrovskih mogućnosti.

I GODINA

I semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Sociologija sa sociologijom prava</i>	45 + 15	6
2.	<i>Uvod u nauku o državi i pravu</i>	45 + 15	6
3.	<i>Ekonomске osnove države i prava</i>	45 + 15	6
4.	<i>Institucije rimskog prava I</i>	45 + 15	6
5.	<i>Državno pravni razvitak BiH</i>	30 + 15	6
	Ukupno		30

II semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Metodologija društvenih i pravnih nauka</i>	45 + 15	6
2.	<i>Struktura prava</i>	45 + 15	5
3.	<i>Institucije rimskog prava II</i>	30 + 15	5
4.	<i>Komparativna pravna historija</i>	30 + 15	5
5.	<i>Privredno pravni sistem i politika</i>	30 + 15	5
6.	<i>Bosansko komparativno pravo</i>	45 + 15	4
	Ukupno		30

II GODINA

III semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Obligaciono pravo – opći dio</i>	45 + 15	6
2.	<i>Uvod u građansko pravo</i>	45 + 15	6
3.	<i>Ustavno pravo I</i>	45 + 15	6
4.	<i>Krivično pravo I</i>	45 + 15	5
5.	<i>Savremeni pravno - politički sistemi</i>	30 + 15	4
6.	<i>Moderne pravne kodifikacije</i>	30 + 0	3
	Ukupno		30

IV semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Obligaciono pravo – posebni dio</i>	45 + 30	6
2.	<i>Stvarno pravo</i>	45 + 15	5
3.	<i>Ustavno pravo II</i>	45 + 15	5
4.	<i>Krivično pravo II</i>	45 + 15	5
5.	<i>Korporativno upravljanje</i>	30 + 15	3
6.	<i>Izborni predmet I (sa liste I)</i>	30 + 0	3
7.	<i>Izborni predmet II (sa liste I)</i>	30 + 0	3
	Ukupno		30

Lista izbornih predmeta I

Studenti biraju jedan predmet sa ponudene liste:

Osnove evropskog privatnog prava	Pravna klinika iz građanskog prava	Ekologija i ekološko pravo	Berze i berzansko poslovanje
Pravna informatika	Latinski jezik	Nasljedno pravo	Ekonomska analiza prava
Retorika i kultura pravnog izražavanja	Religija i pravo	Pravo finansijskih institucija	Evropsko pravo intelektualnog vlasništva
Pravni strani jezik			

III GODINA

V semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Građansko parnično procesno pravo</i>	45 + 15	6
2.	<i>Pravo privrednih društava</i>	45 + 15	5
3.	<i>Radno pravo</i>	45 + 15	5
4.	<i>Međunarodno privatno pravo</i>	30 + 15	5
5.	<i>Finansije i finansijsko pravo</i>	30 + 15	5
6.	<i>Osnovi prava intelektualnog vlasništva</i>	30 + 15	4
	Ukupno		30

VI semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Građansko vanparnično i izvršno procesno pravo</i>	45 + 15	6
2.	<i>Ugovorno poslovno pravo</i>	45 + 15	5
3.	<i>Pravo industrijskog vlasništva</i>	30 + 15	5
4.	<i>Procesno međunarodno privatno pravo</i>	30 + 15	4
5.	<i>Izborni predmet I (sa liste II)</i>	30 + 0	3
6.	<i>Izborni predmet II (sa liste II)</i>	30 + 0	3
	<i>Završni rad</i>		4
	Ukupno		30

Lista izbornih predmeta II

Studenti biraju jedan predmet sa ponuđene liste:

Komparativno porezno pravo	Pravna klinika iz poslovnog prava	Potrošnja i potrošačko pravo	Pravna klinika iz radnog prava
Pravna klinika iz građanskog procesnog prava	Zemljišno knjižno pravo	Transportno pravo	Osnove precedentnog prava
Autorsko pravo i srodna prava	Građansko procesno pravo EU	Pravna klinika iz obligacionog prava	Privredno pravni sistem i politika EU
Pomorsko i saobraćajno pravo			

5.1.3. Studij Javne uprave

**Model dodiplomskog studija – Javna uprava prema nastavnom planu i programu
Pravnog fakulteta u Kiseljaku**

Godina studija	Nastavni predmeti obavezni / izborni (svi predmeti su jednosemestralni)	
I godina I + II semestar	obavezni 5 + 5	izborni – II semestar lista izbornih predmeta I 1 predmet
II godina III + IV semestar	obavezni 6 + 5	izborni – IV semestar lista izbornih predmeta II 1 predmet
III godina V + VI semestar	obavezni 5 + 5	izborni – V i VI semestar lista izbornih predmeta III 2 predmeta
Ukupno	obavezni: 31	izborni: 4

Nastavno – naučno vijeće Fakulteta prije početka svake akademske / studijske godine donosi odluku o najmanje tri izborna predmeta sa izborne liste na kojima će se izvoditi nastava za tekuću akademsku / studijsku godinu, a na osnovu broja studenata, prostornih i kadrovskih mogućnosti.

I GODINA

I semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Sociologija sa sociologijom prava</i>	45 + 15	6
2.	<i>Uvod u nauku o državi i pravu</i>	45 + 15	6
3.	<i>Ekonomске osnove države i prava</i>	45 + 15	6
4.	<i>Institucije rimskog prava</i>	45 + 15	6
5.	<i>Državno pravni razvitak BiH</i>	45 + 15	6
	<i>Ukupno</i>		30

II semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Metodologija društvenih i pravnih nauka</i>	45 + 15	6
2.	<i>Komparativna pravna historija</i>	45 + 15	6
3.	<i>Struktura prava</i>	45 + 15	5
4.	<i>Bosansko komparativno pravo</i>	45 + 15	5
5.	<i>Statistika</i>	30 + 15	5
6.	<i>Izborni predmet (sa liste I)</i>	30 + 0	3
	<i>Ukupno</i>		30

Lista izbornih predmeta I

Studenti biraju jedan predmet sa ponuđene liste:

Pravna informatika	Latinski jezik	Pravni strani jezik	Religija i pravo
Pravo i etika	Civilno društvo	Retorika i kultura pravnog izražavanja	

II GODINA

III semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Ustavno pravo I</i>	45 + 15	6
2.	<i>Lokalna samouprava</i>	45 + 15	5
3.	<i>Organizacija i metodi rada javne uprave</i>	30 + 15	5
4.	<i>Upravni sistemi</i>	30 + 15	5
5.	<i>Savremeni pravno - politički sistemi</i>	30 + 15	5
6.	<i>Ekologija i ekološko pravo</i>	30 + 15	4
	Ukupno		30

IV semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Ustavno pravo II</i>	45 + 15	6
2.	<i>Upravno pravo EU</i>	30 + 15	5
3.	<i>Ustavno pravo EU</i>	30 + 15	5
4.	<i>Uvod u pravo EU</i>	30 + 15	5
5.	<i>Nomotehnika</i>	30 + 15	5
6.	<i>Izborni predmet (sa liste II)</i>	30 + 0	4
	Ukupno		30

Lista izbornih predmeta II

Studenti biraju jedan predmet sa ponudene liste:

Ekonomska analiza pravnog izražavanja	Ustavno sudstvo	Lična prava	Ljudska prava
Pravna klinika iz ljudskih prava	Gender i pravo		

III GODINA

V semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Upravno pravo I</i>	45 + 15	6
2.	<i>Međunarodno javno pravo I</i>	45 + 15	6
3.	<i>Radno pravo</i>	45 + 15	5
4.	<i>Finansije i finansijsko pravo</i>	30 + 15	5
5.	<i>Notarsko pravo</i>	30 + 15	5
6.	<i>Izborni predmet (sa liste III)</i>	30 + 0	3
	<i>Ukupno</i>		30

VI semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1.	<i>Upravno pravo II</i>	45 + 15	6
2.	<i>Međunarodno javno pravo II</i>	45 + 15	6
3.	<i>Socijalno pravo</i>	30 + 15	5
4.	<i>Nauka p upravljanju</i>	30 + 15	5
5.	<i>Posebno upravno pravo</i>	30 + 15	5
6.	<i>Izborni predmet (sa liste III)</i>	30 + 0	3
	<i>Ukupno</i>		30

Lista izbornih predmeta III

Studenti biraju jedan predmet sa ponuđene liste:

Pravna klinika iz međunarodnog javnog prava	Pravna klinika iz radnog prava	Pravna klinika iz upravnog prava	Diplomatsko i konzularno pravo
Međunarodno humanitarno pravo	Međunarodni standardi u izbornom pravu		

5.1.4. Studij Međunarodnog prava i diplomatije

Model dodiplomskog studija – Međunarodno pravo i diplomatija prema nastavnom planu i programu Pravnog fakulteta u Kiseljaku

Godina studija	Nastavni predmeti obavezni / izborni (svi predmeti su jednosemestralni)	
I godina I + II semestar	obavezni 5 + 6	
II godina III + IV semestar	obavezni 6 + 6	izborni – IV semestar lista izbornih predmeta I 1 predmet
III godina V + VI semestar	obavezni 6 + 5	izborni – VI semestar lista izbornih predmeta II 2 predmeta
IV godina VII + VIII semestar	obavezni 6 + 4	izborni – VII i VIII semestar lista izbornih predmeta III 3 predmeta
IV godina VIII semestar	završni rad	
Ukupno	obavezni: 44	izborni: 6

Nastavno – naučno vijeće Fakulteta prije početka svake akademske / studijske godine donosi odluku o najmanje tri izborna predmeta sa izborne liste na kojima će se izvoditi nastava za tekuću akademsku / studijsku godinu, a na osnovu broja studenata, prostornih i kadrovskih mogućnosti.

I GODINA

I semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1	<i>Sociologija sa sociologijom prava</i>	45 + 15	6
2	<i>Uvod u nauku o državi i pravu</i>	45 + 15	6
3	<i>Ekonomske osnove države i prava</i>	45 + 15	6
4	<i>Institucije rimskog prava I</i>	45 + 15	6
5	<i>Državno pravni razvitak BiH</i>	30 + 15	6
	<i>Ukupno</i>		30

II semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1	<i>Metodologija društvenih i pravnih nauka</i>	45 + 15	6
2	<i>Struktura prava</i>	45 + 15	5
3	<i>Institucija rimskog prava II</i>	30 + 15	5
4	<i>Komparativna pravna historija</i>	30 + 15	5
5	<i>Kriminologija</i>	30 + 15	5
6	<i>Bosansko komparativno pravo</i>	30 + 0	4
	<i>Ukupno</i>		30

II GODINA

III semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1	<i>Krivično pravo I</i>	45 + 15	6
2	<i>Ustavno pravo I</i>	45 + 15	6
3	<i>Uvod u građansko pravo</i>	45 + 15	6
4	<i>Uvod u pravo EU</i>	30 + 15	5
5	<i>Savremeni pravno - politički sistemi</i>	30 + 15	4
6	<i>Moderne pravne kodifikacije</i>	30 + 0	3
	Ukupno		30

IV semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1	<i>Ustavno pravo EU</i>	45 + 15	5
2	<i>Krivično pravo EU</i>	45 + 15	5
3	<i>Historija diplomatije</i>	30 + 15	5
4	<i>Međunarodne organizacije</i>	30 + 15	4
5	<i>Privredno pravni sistem i politika</i>	30 + 15	4
6	<i>Sudsko pravo EU</i>	30 + 15	4
7	<i>Izborni predmet (sa liste I)</i>	30 + 0	3
	Ukupno		30

Lista izbornih predmeta I

Studenti biraju jedan predmet sa ponuđene liste:

Savremena diplomatija	Bračno pravo	Gender i pravo	Međunarodna politika i sigurnost
Pravna informatika	Stvarno pravo	Pravni strani jezik	Ustavno sudstvo
Nasljedno pravo	Ljudska prava	Roditeljsko i starateljsko pravo	Međunarodna ekonomija
Lična prava	Latinski jezik		

III GODINA

V semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1	<i>Obligaciono pravo – opći dio</i>	45 + 15	6
2	<i>Evropsko radno pravo</i>	45 + 15	5
3	<i>Privredno pravni sistem i politika EU</i>	45 + 15	5
4	<i>Međunarodno javno pravo I</i>	45 + 15	5
5	<i>Finansije i finansijsko pravo</i>	30 + 15	5
6	<i>Međunarodno humanitarno pravo</i>	30 + 15	4
	Ukupno		30

VI semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1	<i>Međunarodno javno pravo II</i>	45 + 15	5
2	<i>Međunarodno krivično pravo</i>	45 + 15	5
3	<i>Međunarodni odnosi</i>	45 + 15	5
4	<i>Savremena diplomatija i diplomatska služba BiH</i>	30 + 15	5
5	<i>Međunarodni standardi u izbornom pravu</i>	30 + 15	4
6	<i>Izborni predmet I (sa liste II)</i>	30 + 0	3
7	<i>Izborni predmet II (sa liste II)</i>	30 + 0	3
	Ukupno		30

Lista izbornih predmeta II

Studenti biraju jedan predmet sa ponuđene liste:

Evropska politika i sigurnost	Pravni i institucionalni okviri antiterorističkog djelovanja	Međunarodnopravni aspekti Evropske unije	Bilateralna i multilateralna diplomatija
Pravo zajedničkog tržišta	Sekularna država na Balkanu	Svjetski pravni poredak	Osnove evropskog privatnog prava
Civilno društvo	Ekologija i ekološko pravo	Uvod u američko pravo	Pomorsko i saobraćajno pravo

IV GODINA

VII semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1	<i>Građansko parnično procesno pravo</i>	45 + 15	6
2	<i>Upravno pravo I</i>	45 + 15	5
3	<i>Diplomatsko i konzularno pravo</i>	45 + 15	5
4	<i>Evropsko pravo intelektualnog vlasništva</i>	30 + 15	4
5	<i>Međunarodno privatno pravo</i>	30 + 15	4
6	<i>Međunarodno finansijsko pravo</i>	30 + 0	3
7	<i>Izborni predmet I (sa liste III)</i>	30 + 0	3
	Ukupno		30

VIII semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS
1	<i>Građansko procesno pravo EU</i>	45 + 15	6
2	<i>Upravno pravo EU</i>	45 + 15	5
3	<i>Evropsko ugovorno pravo</i>	45 + 15	5
4	<i>Procesno međunarodno privatno pravo</i>	30 + 15	4
5	<i>Izborni predmet II (sa liste III)</i>	30 + 0	3
6	<i>Izborni predmet III (sa liste III)</i>	30 + 0	3
	<i>Završni rad</i>		4
	Ukupno		30

Lista izbornih predmeta III

Studenti biraju jedan predmet sa ponuđene liste:

Međunarodna zajednica i upravljanje konfliktima	Konvencijsko međunarodno privatno pravo	Krivičnopravna zaštita ljudskih prava	Pravna klinika iz međunarodnog javnog prava
Transportno pravo	Penologija	Sudski sistem u SAD	Ekonomska diplomatija
Unutrašnje – domaće arbitražno pravo	Federalizam u SAD	Međunarodno arbitražno pravo	Vanjska politika BiH
Organizirani kriminal			